

זיכרון מבעד לעדשה

זיכרון מקוון

2022

אורט אלון פרס יוקנעם

שמות התלמידים: המורה - שחר רייפר.
תלמידי כיתה י'7:

ליאור כהן, תמר בורג, ניקול רובין, אביאל אוחיון, אגם אזולאי,
אגם שלום, הילה אילנדר, הילה הרשקו, הלל מזרחי, טל מדן,
ליר ברזני, מור אשל, נעמה לוי, עומר פרימט, רם כהן, שני פרץ.

שם היצירה: לראות. להקשיב. לעולם לא לשכוח!

המסר: תמונה של כריכת הספר "המכה ה-81" - כשמיכאל גולדמן עלה לארץ, לא האמינו לסיפורו - שקבל כילד בשואה עונש של 80 מלקות. זו הייתה לדבריו המכה ה-81, אותה קבל מהחברה הישראלית לאחר השואה. בכרזה תמונתו של מיכאל גולדמן כקצין בצוות החוקרים של משפט אייכמן.

אורט אפרידר אשקלון

שמות התלמידים: כיתה י"א מב"ר בתיכון אורט אפרידר, אשקלון. בליווי מחנכת הכיתה מלי עוג'ר.
שם היצירה: "איך מכניסים חיים שלמים במזודה אחת"

המסר: בכרזה הצגנו תמונה מגירוש יהודי גרמניה בשנת 1942 יחד עם שילוב של יצירה שיצרנו בכיתה עם הכיתוב "חיים שלמים במזודה אחת". הכותרת של הכרזה נקלחה מאירועי שנת 2022 כיבוש אוקרינה על ידי רוסיה. בכיתה שמנו דגש על המצב בעולם ורצינו להראות את זווית החשיבה באותם זמנים - כיצד בן אדם נדרש לעזוב הכל ברגע ולקח איתו את כל חיו ב"מזודה" אחת. ההקבלה לאירועים האקטואליים המתרחשים בעולם בשנת 2022 והחיבור לימי השואה יצרו הכלה והבנה אצל התלמידים לגבי ההתרחשות בשואה.

אורט ביום קריית גת

שמות התלמידים: עילאי עיואן, מאור סבג, שי גלר, ליחי תקווה, יובל חיים בן שיה, מאור אברהם ואמיר דודוב

שם היצירה: "גם כשהכל בוער סביבו, הוא לא מוותר על יהדותו!"

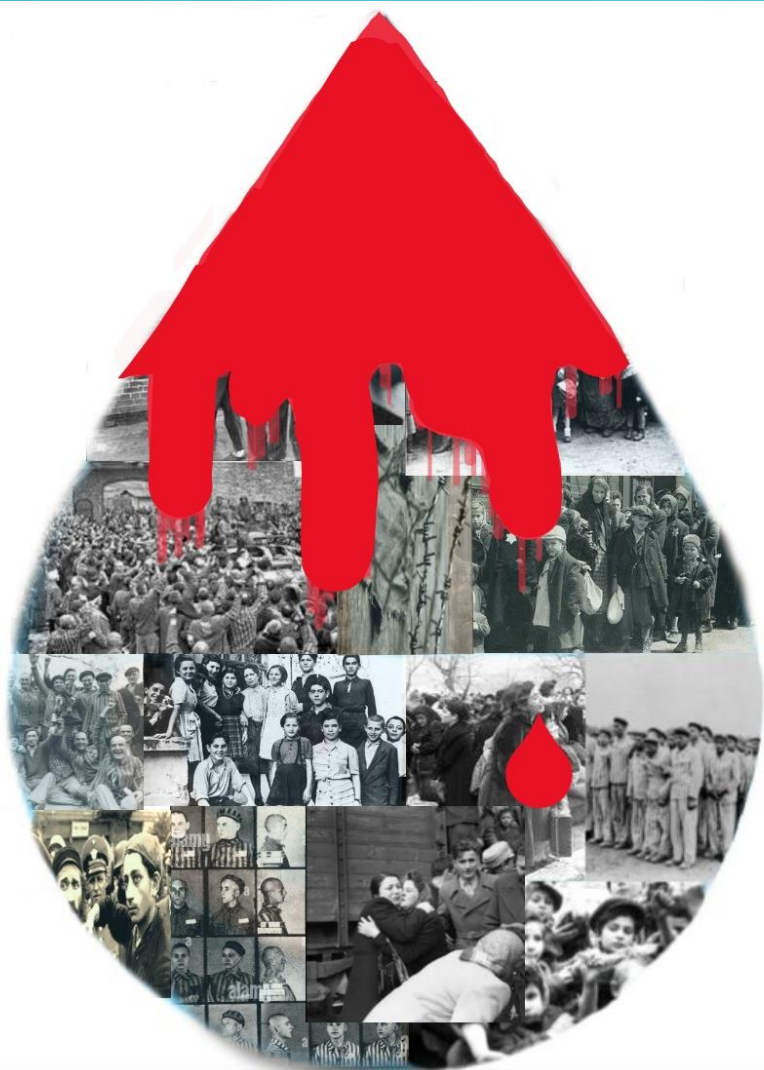
המסר: בכרזה ניתן לראות אדם יהודי מתפלל שמאחוריו תמונה של בית כנסת שנשרף במהלך ליל הבדולח. הוא ממשיך להיות יהודי למרות הכל.

אורט בויס קריית גת

שמות התלמידים: קריסטינה שבד, ענבר הרשקוביץ, ליאן כהן, ניקה דובינסקי, אור אטיאס, אופק אסרסה, ליאן נחמני, ליהיא מואס, שירן בוחבוט, פריאל יוסף

שם היצירה: כל דמעה היא חשובה

המסר: על הדמעה מצויר טפטוף של דם היהודים המצביע על רצח היהודים ועל כמויות הדם הנשפך בזמן מלחמת העולם השנייה. הכרזה ממחישה את החיים מלאי עצבות בשואה. אנשים היו לבדם מלאים בדמעות בעיניים ובמקביל אנשים נרצחו בדם קר ללא התחשבות ואכפתיות

אורט בן גוריון עפולה

שמות התלמידים: כיתה יא 3 אתגר נירים
בליווי מורה לצילום נדב רחמים ותלמידי הכיתה

שם היצירה: "כך גם הם"

המסר: בחרנו להציג רגל אנונימית, כף הרגל מסמלת את ההווה. בהווה הכל יותר ברור לנו כעם, יש לנו מדינה ואנחנו הולכים קדימה. הצל מסמל את העבר, את הלא נודע, את הקלות הבלתי נסבלת של מה שעברנו בשואה, את חוסר היכולת לעשות משהו ואת העתיד הלא כל כך ברור שהיה באותם השנים. למדנו על אור וצל ועל המשמעות של צילום מסוג זה, למדנו איזה תחושות אפשר להעביר עם הצל והאור שנופל מהדמות. צילמנו קומופוזיציה פתוחה כדי להעניק לצופה יכולת לדמיין את הדמות המצולמת ולמעשה כל אחד יכול לקחת את זה לעולם שלו, ולהזדהות עם התמונה.

אורט קרייזמן גבעתיים

שמות התלמידים: אורי גוטליב, רותם דגן, אריאל כהן זקילו

שם היצירה: "סיפור ללא מילים"

המסר: בכרזה שלנו רצינו להמחיש את הקשר הישיר בין עברנו כעם לחיים שלנו כיום במדינתנו. בכרזה ניתן לראות ילדים קטנים אשר נאלצו לגדול בצל המלחמה הנוראה וחיייהם הסתיימו בטרם עת. עם זאת, רצינו להסתכל על מחצית הכוס המלאה ולחשוב על כל בצורה שמסבירה שללא כל ההרס והאיבה שקרו כלפי העם היהודי, אנחנו צמחנו והתפתחנו להיות מי שאנחנו כיום.

הילדים בתמונה: אברהם רזנטל ואחיו עמנואל, פברואר 1944, קובנה, ליטא.

אורט קרייזמן גבעתיים

שמות התלמידים: רוני רטן ורותם שולמן קורנהויזר

שם היצירה: הזיכרון שחרוט בליבי

המסר: התמונה צולמה במהלך צילומים לסרטון "על הפסים" שנעשה לפרויקט זה. בתמונה רואים אישה מבוגרת מביטה בעצמה כנערה צעירה בתקופת המלחמה, בו נאלצה להיפרד מאימה שנלקחה על ידי הנאצים, והיא ממשיכה לרקוד את ריקוד החיים למרות שידעת שכנראה אימה כבר לא תשוב.

אורט קרייזמן גבעתיים

שמות התלמידים: ענבר שמש, יהלי שבו

שם היצירה: בחזרה לעבר

המסר: בחרנו להציג בכרזה שלנו ילד מהמאה הנוכחית, בשחור לבן ומסביבו ישנה הילה שמראה לנו כי הילד בין החיים. הילד מסתכל על שאר הילדים בני גילו שעומדים מאחורי הגדר ופניהם עצובות כי הם יודעים מה גורלם. הילד מזדהה עם הרגשות שלהם, והיה רוצה להציל ולקחת את הילדים יחד אתו, בחזרה אל המאה שלנו, אך מבין שזוהי לא אפשרות. הילד נוגע בזיכרון האבוד של הילדים מהתקופה החשוכה בחייהם. לגעת בזיכרון.

תצלום זה לקוח מתוך סרט שצילם אלכסנדר וורונצוב (Vorontsov), צלם סובייטי שהתלווה לכוחות הצבא האדום בעת ששחררו את מחנה אושוויץ.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט דפנה קריית ביאליק, חט"ב

שמות התלמידים: מיקה אסטנגרוט והודיה יעיש

שם היצירה: חירות

המסר: הדרך היחידה להתמודד עם עולם בלתי חופשי, היא להפוך לכל כך חופשי עד שעצם קיומך הוא אקט של מרד. אני מורד, לפיכך אני קיים. (אלבר קאמי)

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט דפנה קריית ביאליק, חט"ב

שמות התלמידים: נועה לבקוביץ

שם היצירה: שריפת ספרים

המסר: במקום בו שורפים ספרים, ישרפו גם בני אדם.

נועה לבקוביץ ח'3
חטיבת אורט דפנה קריית ביאליק

אורט דפנה קריית ביאליק, חט"ב

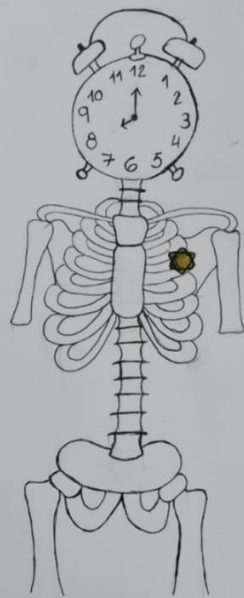
שמות התלמידים: בקי פרסל ומישל פרסל

שם היצירה: הילדים הקטנים שהפכו לאפר
המסר: לעולם לא אשכח את הילדים הקטנים שהפכו לאפר
תחת השמיים הכחולים.

" לעולם לא אשכח את פני הילדים
הקטנים שהפכו לאפר תחת השמיים
הכחולים "

מישל ובקי פרסל ט'6
חטיבת אורט דפנה קריית ביאליק

"הזמן לא עומד
והגוף אינו
ניצחי"

אורט דפנה קריית ביאליק, חט"ב

שמות התלמידים: לידור מחאלו, נגה נידם, מישל פולין וקרן מוטולה.

שם היצירה: כרזה ללא שם

המסר: הזמן לא עומד והגוף אינו ניצחי

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: אלון עוז, ואופיר אוחיון

שם היצירה: התפילין ששרדו

המסר: תפילין היה שייך למרדכי מושקוביץ שעלה לישראל עם בניו בשנת 1966. הכרזה מעבירה את המספר שהתפילין שומרים על היהודים. יהודי מניח תפילין וברקע מחנה אושוויץ.

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: דניאל דויד, אביה בן לולו ואופק דורפמן.

שם היצירה: ערכת כלי השחמט של לופו קרדינציוסו.
המסר: למרות המלחמה אנשים עדיין משחקים משחקי קופסא.
לוח השחמט, היה שייך ללופו קרדינציוסו, שנרצח ביוני שנת 1941, ברכבת המוות שיצאה מיאסי.

ערכת כלי השחמט של לופו (זאב) קרדינציוסו שנרצח ברכבת המוות שיצאה מיאסי ביוני 1941

"הם היו משחקים שח, אבא היה מחזיק אותי על הכתפיים והנניתיים היו מדברים פוליטיקה... השלטון היה פאשיסטי... היה אסיר להחאנגה בודאז לא לכיוון שטאלה... היהודים ככלל היו חשודים באהדה לברית המועצות".

לופו הועלה על "רכבת המוות" שיצאה מיאסי ונועדה להוביל את הגברים המצורשים אל מחנה טרגו ז'י, אולם המחנה היה מלא עד אפס מקום ומשום כך שונה יעדה של הרכבת, ורבים מהגברים שנדחסו בתוכה מתו כתוצאה מהעקה. אחרים ירדו מהרכבת ומצחו בליץ הנרצחים היה גם לופו קרדינציוסו.

דניאל דויד, אופק דורפמן ואביה בן לולו

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: אור רואימי , ליאל אלמוג

שם היצירה: סדר זעקת השבי

המסר: הכרזה מתארת מחזור תפילה ולוח שנה לכבוד ראש השנה שכתבו במחנה לשבויי מלחמה ברוסיה בשנת 1944 עד 1945. כותבי הסידור היו שלמה אולמן ומרדכי גליק בשנת 1944 והוא שרד עד היום. למרות שהם היו בתוך מלחמה והם היו שבויים הם עדיין התפללו לאלוהים ועשו להם תפילה משלהם ולא ויתרו למרות כל הקושי.

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: נתלי עזרא

שם היצירה: "ארוחת ערב"

המסר: עבודתי עוסקת ברעב שליווה את אותם האנשים במהלך מלחמת העולם השנייה. הרעב הזין אותם מסביב לשעון ולא הרפה מהם. שם היצירה "ארוחת ערב" אך בפועל אנחנו רואים בחור צעיר עומד עם כף. אין זכר לארוחה. הרישום מטושטש ולא ברור בכוונת תחילה על מנת ליצור אי נוחות אצל הצופים. קיים רצון למצוא מאפיינים "לארוחת ערב" אך בפועל אנו מתקשים לזהות את הכף שאוחזת הדמות. היצירה מעוררת ספקות... ספק חלום או הזיה אירועי מלחמת העולם השנייה בלתי נתפסים והרציונל מבקש לקטלג אותם בין חלום להזיה. אנו מתקשים להכיל שהנורא מכל נעשה על ידי בני האדם.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

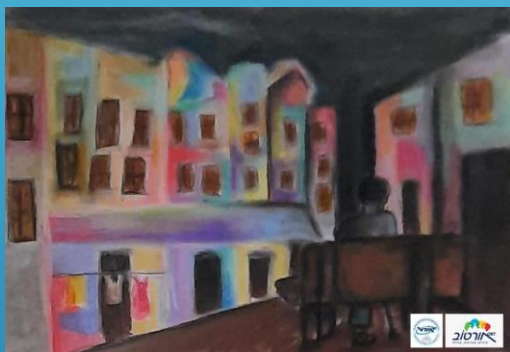
אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: רבינוביץ אלינור -
סדרה

שם היצירה: האמנם הזמן מרפא ?

המסר: אומרים הזמן מרפא אך הזיכרון נותר. אנו כולנו נושאים יחד את הזיכרון הקולקטיבי של זוועות המלחמה. היעדר ניצולי השואה לא יעלימו את זיכרונותינו מאחר וזה נותר חקוק בספרי ההיסטוריה האנושית.

ריבוי היצירות העשויות בטכניקות שונות מבליטות ומדגישות את ההתמודדות הקשה: הצורך לבחור בחיים לבין הקושי להתנער מחוויות העבר. הדמות הנה כהוכחה מהדהדת עבורנו הצופים שניצולי השואה בחרו בחיים ובזכותם אנו זכינו במדינת ישראל.

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: בני אלחזוב

שם היצירה: "האמת העירומה"

המסר: בחרתי להציג את היצירה מזווית ראייה אחרת, ייחודית ומרעננת. אינני רוצה לעסוק בצד האפל שהביאה אתה מלחמת העולם ה-2 אלא בצד הומוריסטי שטומן בתוכו הגזע הארי. האם תחושת האלוהות, העליונות שהגרמנים ניסו להשריש לעצמם ולעולם הייתה מוצדקת?! האם הם באמת האמינו בתוך תוכם שהם הגזע הטהור בעל יכולת מעוף? שאלות, תהיות ומחשבות אינסופיות הובילו אותי לבחון את הכול אחרת. הרישום חושף בצורה כנה והדרגתית את האמת העירומה כפי שהצטיירה בעיני רבים באותם הימים. לפנינו נגלה ייצוג של יונה אשר בהשתקפותה נגלה נץ שהוא סימן ההיכר של הגזע הארי. הרישום מתכתב בד בבד עם אהבתו הראשונה של אדולף היטלר. ההיסטוריה שופעת באינספור אזכורים סביב תשוקתו וחיבתו לעולם האמנות. נפש האמן מזמנת גמישות, יצירתיות ולעיתים חיים דיכוטומיים בין עולם הדמיון לעולם המציאות. בחרתי להציג את הנושא ברישום פשוט וכנה אך משקף את תמונת המצב האמיתית. התרחקתי מהכנסת צבעים על מנת לדייק, לחשוף באופן צלול ומובהק שהרודן חי בבועת דמיון שאפילה על חשיבה רציונלית. הרישום נע בין קומדיה לטרגדיה שנותרה בנו כפצע מדמם. אין אנו יכולים לשנות את פני העבר אך בכוחנו להשיר מבט ולהתבונן בזווית ראייה ביקורתית למען הדורות הבאים.

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: ליאור לוי

שם היצירה: החיים בגטאות אז והיום

המסר: בעבודתי רציתי לתאר את האפלה שהייתה בשואה מול החיים מחוץ להם שהם מלאי צבע. בציור אחד תיארתי את מחנה ההשמדה, בשחור לבן, את העצב, הפחד והחושך שהיה שם למול ציור שבו רואים שהחיים בחוץ מלאי צבע, שמחה וללא כל פחד. עבודתי מתארת שלמרות כל מה שעברנו, בשואה, החיים חזרו להיות מלאי שמחה וצבע. רציתי להעביר את המסר שלעולם לא נהיה במצב כזה. אין מקום לפחד בעולם ועלינו לראות בכל מקום ובכל מצב את האדם באשר הוא.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

לשכוח את המתים
שווה ערך ללהרוג
אותם שוב

לזכרה של שרה שוקליס
שהייתה פסנתרית שנרצחה בשואה

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: ויטקובסקי איגור

שם היצירה: המוזיקה חייבת להימשך
המסר: את הכרזה עיצבתי לזכרה של שרה שולקיס אותה
בחרתי להנציח מקיר הזיכרון באתר יד ושם.
אין הרבה פרטים עליה רק תמונה ודף עדות והסבר שהייתה
נשואה וגרה בגרודנו שבפולין. הדבר שהכי משך אותי להנציח
בה הוא היותה פסנתרנית.
חשבתי על המוזיקה שנפסקה, על החיים שנפסקו.
השלטון הנאצי לא הצליח לעצור אותנו ואת המוזיקה שלנו
ואנחנו חייבים לזכור את אלה שלא שרדו.

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: שילת טלקר

שם היצירה: "הסיפור שלא נשכח"

המסר: הפרויקט עוסק בהנצחת ההיסטוריה היהודית של העם היהודי. המשלחות המגיעות לפולין מנציחות את הסיפור האנושי של עמנו. בחרתי להנציח את רגע הכניסה של חבר המשלחת בעת שהוא מניף את דגל ישראל, עומד זקוף על מסילת הרכבת, הוא ממקום עם הגב לצופים וכך אנו יכולים להזדהות עם הנציג שמייצג כל אחד מאיתנו. הדמות נטולת מאפיינים של זמן ומקום וכל מה שמשייך אותה אלינו זה סמל של מגן דוד על גבה והנפת דגל ישראל. העבר, ההווה והעתיד משתלבים יחד, לא ניתן לקיים עתיד טוב עבור דור ההמשך ללא העבר, בזכות הניצולים אנו חיים, מתקיימים ומצליחים להניף את דגל ישראל. בחרתי ליצור רישום מונוכרומטי כדי לא להעלים את פשעי המלחמה, הכתם האפלולי נותר בהיסטוריה האנושית ואותו לא ניתן להעלים. בחרתי לספר את הסיפור האנושי על ידי הרישום בשחור לבן וזו דרכי להנציח את האירוע הטרגי בתולדות האנושות והיכולת של העם היהודי לקום ולקיים המשכיות

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: שרון אמזלג

שם היצירה: זהות

המסר: היצירה עוסקת בהיעדר הזהות ואיבוד צלם האנוש במהלך מלחמת העולם השנייה.

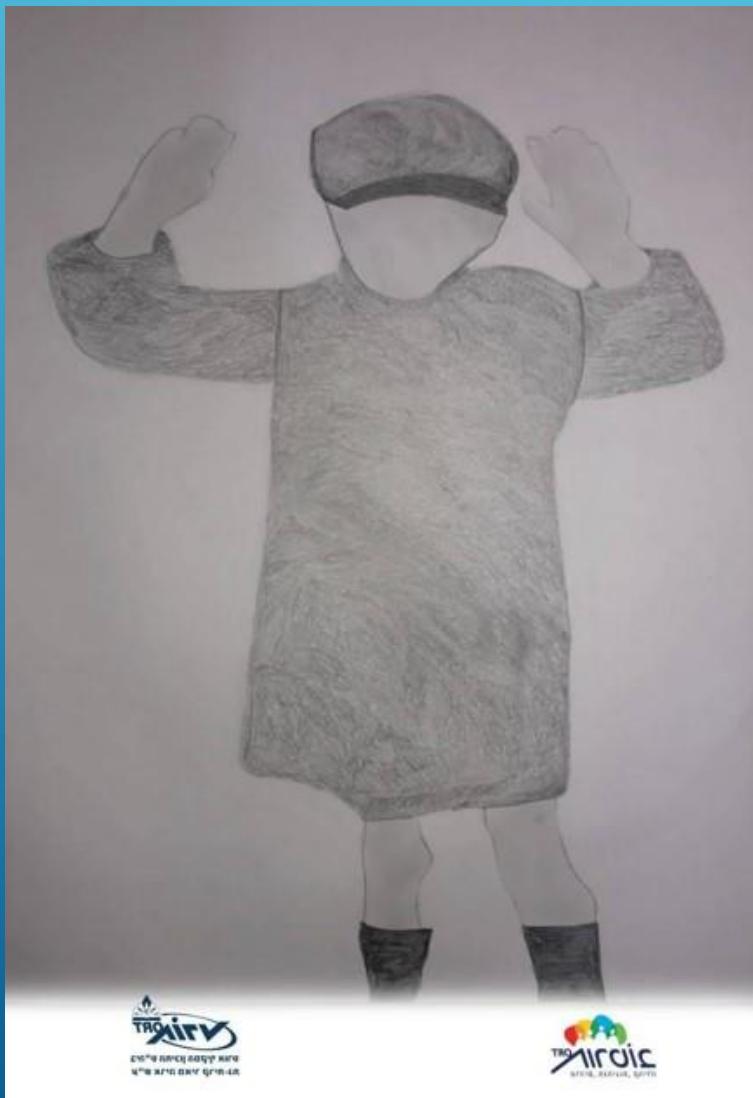
אינספור אנשים נאלצו להפרד מהזהות האישית, הפרטית. הם נאלצו להפרד מבתיהם, חפציהם אך הנורא מכל היתה הפרידה מבני המשפחה וכל המעטפת שאותה הכירו. הגרמנים עשו כמיטב יכולתם לקלף שכבה אחר שכבה את הזהות האישית עד כדי שכל האנשים נראו זהים.

בחרתי ליצור רישום בשחור לבן של דמות עזובה ובודדה.

ניתן לזהות שמדובר בנער או ילד ללא תווי פנים. הוא מרים את ידיו לאות כניעה. הנער נראה שפוף ועייף.

הצופים מתבוננים על הדמות הכנועה אך אין ביכולתם לסייע, לעזור וכל מה שנותר להשפיל את המבט נוכח תחושת הבושה.

בחרתי להקפיד את הרגע שאותו רבים היו מבקשים לשכוח על מנת להתנער מתחושת האחריות.

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: יבגני גלינסקי

שם היצירה: זושיה של יעל

המסר: הסיפור של הבובה זושיה מופיע באתר יד ושם. ויש לו פנים רבות ולכן כל חצי בצבע קצת אחר. יש את החלק ששרד ואת החלק שמת. יש את חיי היומיום של הילדים שרק רוצים לשחק ויש את הצורך שלהם להתנהג כמו מבוגרים.

כמה זוועות ראתה זושיה הבובה? מה לחשה לה יעל? כל כך הרבה עוד לא ידוע

הבובות שישארו של שורדי השואה הן עדות לימים נוראים אבל החובה שלנו לספר את הסיפור שמאחורי החפצים

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: אורטל עצמון

שם היצירה: "טוהר"

המסר: בחרתי לתעד פנים גלויות. היה לי חשוב לתת זהות, פנים, עיניים, אף ופה עבור כל אותם האנשים שקולם נדם. כולם נזהרים ומעלימים את הפנים הגלויות כאשר הדבר נוגע לשואה אך אני בחרתי למקד את הצופים בדיוקן של כל אותם האנשים שעליהם בוצע "הטיהור האתני". אנשים חולקו בהתאם לדת, גזע והשתייכות אתנית. ניתנה לחלקם "הזכות" להמשיך לחיות ולנשום ומחלקם נשללה הזכות הבסיסית לחיים. הדמות מישרה מבט אלינו הצופים. עוקבת אחרינו וממתינה למעורבותנו...אך בדומה לדמות גם קולנו נדם. השתיקה הרועמת מורגשת. בחרתי ליצור רישום מונוכרומטי המזכיר תעוד דוקומנטרית. הפצע מגליד ומחלים אך הסימן לא יעלם ואנו כאן לספר את סיפורם של כל אותם האנשים שקולם נדם.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: נדיה אילינוב

שם היצירה: ידיים גדושות

המסר: המטרה שלי בפרויקט היא להראות שגם הנשים היו חלק מהמלחמה שהם גם איבדו חברים, ילדים, אהבות ולמעשה איבדו את חייהן למען הצלת יקירה. הנשים היו צריכות בזמן המלחמה להתמודד עם המציאות שנכפתה עליהן כאשר הגברים עמדו בחזית. ועם זאת תפקידן של הנשים לא היה אך ורק במסגרת המשפחתית הן טיפלו בפצועים ונלחמו לצד הגברים.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: ניקול גליצקי

שם היצירה: כוח הנחמה

המסר: בעבודתי רציתי להביע את הכוח שיש בחפץ לכאורה קטן ולא משמעותי אבל בעצם יש בו נחמה, תמימות, עידוד ותקווה. הציור מתאר סיטואציה שבה ילד צועד לבדו בתוך תהום העצב, הכאב והייאוש. על הכתף של הילד מונח דובי שמלווה אותו ברגעיו האחרונים הדובי הוא מקור הכוח האחרון שנותר לילד איך וכמה חפץ קטן יכול להיות משמעותי ומעודד. רציתי להעביר את המסר שלעולם לא נהיה במצב כזה. אין מקום לפחד בעולם ועלינו לראות בכל מקום ובכל מצב את האדם באשר הוא.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: רונלי קריספל

שם היצירה: "מה נשאר לי?"

המסר: ביצירתי רציתי להביע את תחושות היהודי למול אימת הנאצים. הכאב הגדול שהם חוו והעובדה שהאנושיות נעלמה במהלך המלחמה. הפנים מתארות תחושה של פחד, ייאוש, עצב גדול, חוסר תקווה וחוסר אונים גדול מול שלטון הנאצים האימתני. רציתי להעביר את המסר שלעולם לא נהיה במצב כזה. אין מקום לפחד בעולם ועלינו לראות בכל מקום ובכל מצב את האדם באשר הוא.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: עומר אוחנה

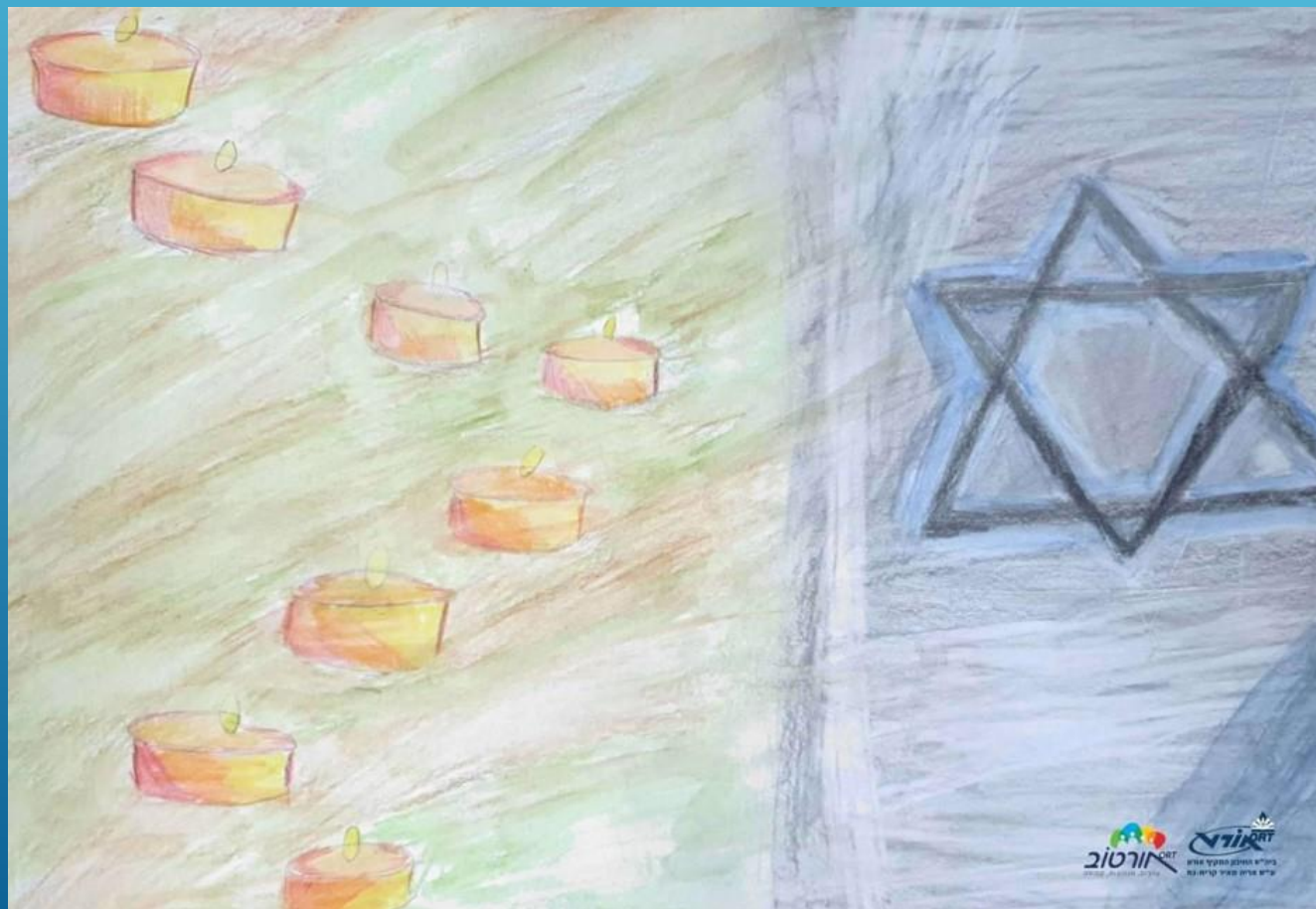
שם היצירה: מי יזכור את מאיר מליניאק?

המסר: מתוך קיר הזכרון באתר יד ושם הגרלתי שם. לא הרבה ידוע עליו רק תמונה ודף עדות. התמונה קרועה לתת תחושה של משהו שנהרס ואולי יעלם. מה שנשאר מאדם שחי חיים שלמים זה רק כמה שורות: "מאיר מליניאק נולד בוורשה שבפולין. הוא היה תעשיין. לפני מלחמת העולם השנייה התגורר בוורשה שבפולין. מאיר נרצח בשואה."
אם אנחנו לא נזכור אותו, מי יזכור אותו?

לזכרו של מאיר מליניאק שנרצח בשואה

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: נועה ברכה

שם היצירה: ניצחון האור

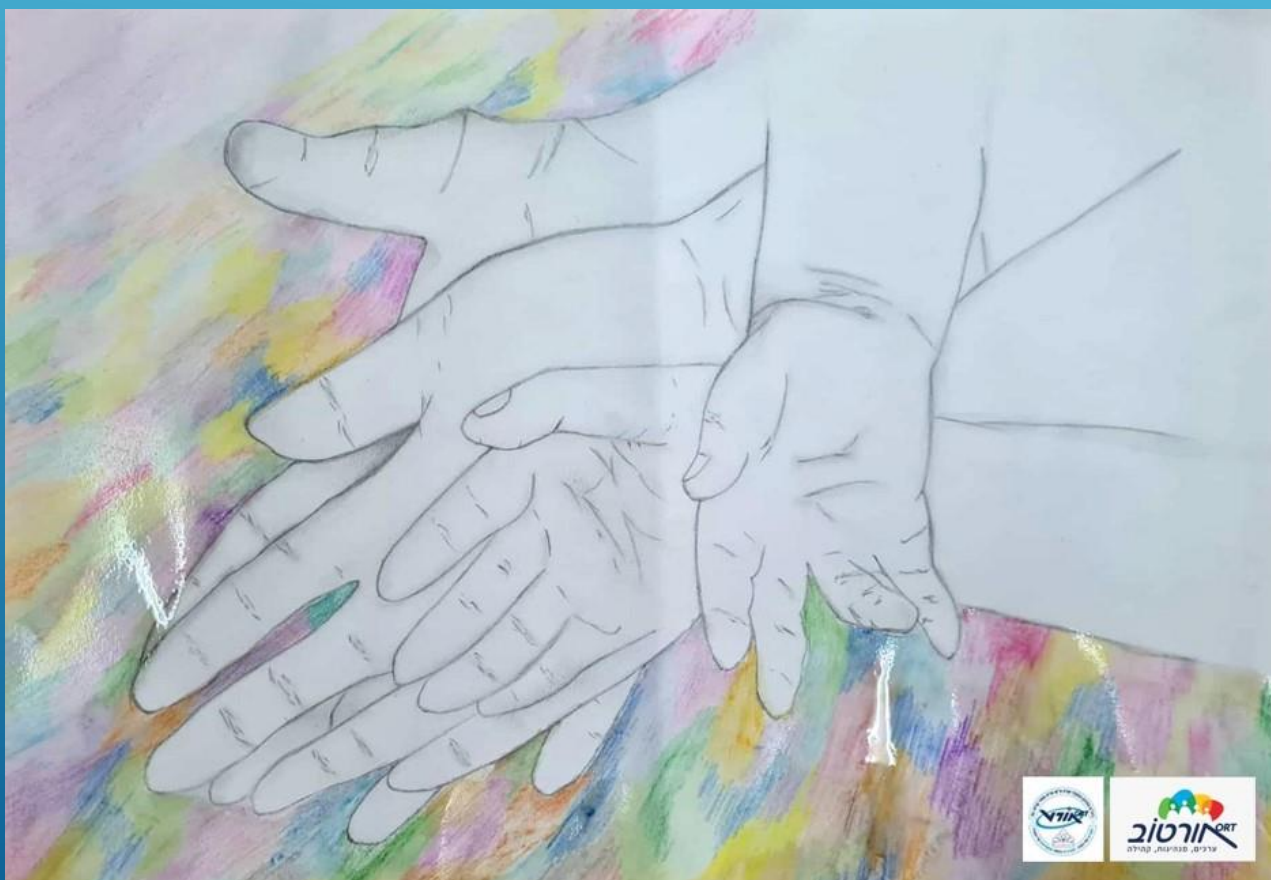
המסר: בעבודתי רציתי להוכיח שלמרות שהנאצים רצו להכחיד לחלוטין את היהדות נשארנו, התרחבנו ואנו זוכרים את הרגע. כל נר בעבודה הוא נשמה של אדם בשואה. מצד אחד מגן דוד שמציג את העם היהודי והרקע השחור שמוכיח את רצון הגרמנים להכחיד כל זכר. מצד שני נרות דולקים לזיכרון אבל הלהבה מתוך הנר מגדילה את האור. הרקע הירוק מסמל את הצמיחה והגדילה של אנושות העם היהודי לאחר המלחמה. הייאוש מול התקווה. רציתי להעביר את המסר שלעולם לא נהיה במצב כזה. אין מקום לפחד בעולם ועלינו לראות בכל מקום ובכל מצב את האדם באשר הוא.

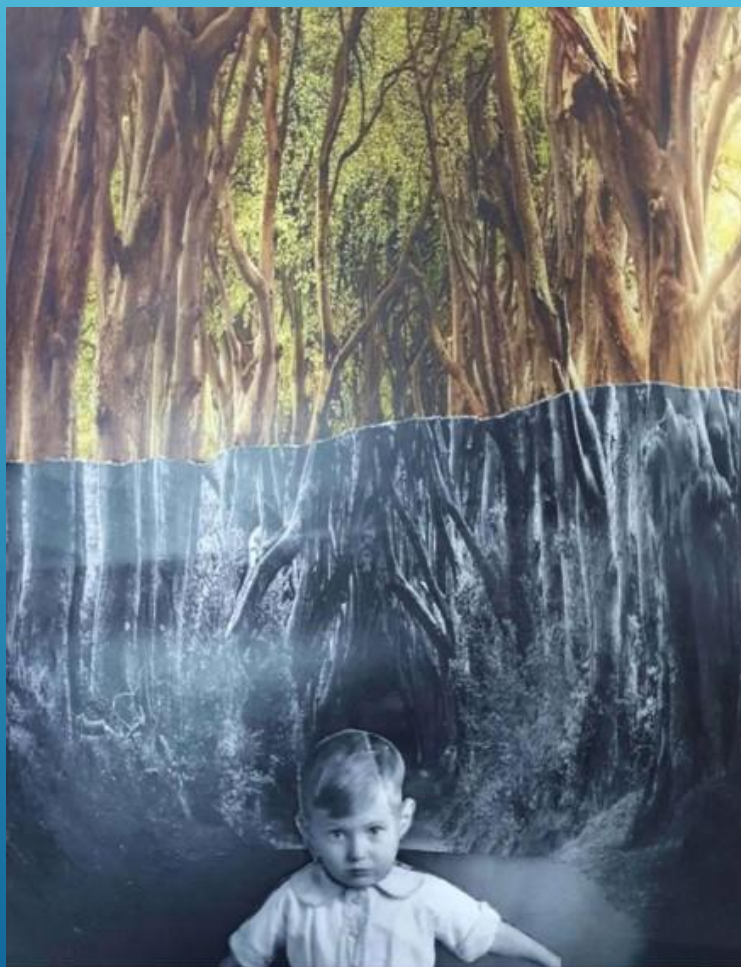
אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: ליטל גבריאילוב

שם היצירה: סולידריות

המסר: טבענו האנושי להושיט יד לסייע, לעזור ולהיות שם אחד עבור השני. ידענו לא מעט תקופות חשוכות בעולם ומלחמת העולם השנייה היתה תקופה מבישה עבור האנושות אך לצד זה היו אותם האנשים שנשארו שם אחד עבור השני. אנשים שתמכו, חיזקו, עודדו ורוחם התחזקה בזכות הסולידריות. הצבעוניות ברקע מסמלת את התקווה ואת העולם הרחב אשר נמצא שם... הזיכרון הכואב נותר אך גדולתנו ללמוד מההיסטוריה ולהשריש לדורות הבאים. בחרתי ליצור רישום ידיים אשר במבט ראשוני נתפס כדיוקן משפחתי. התיאור נקי ונראה אנונימי. אין אזכור לזמן ומקום. הצבעוניות אנמית לחלוטין. בהתאם לגודל כף היד ניתן להסיק את הגילים של הנוכחים ברישום אך היעדר פרטים נוספים משאירים אותנו הצופים באפלה. קיימת תחושת אחדות, הידיים הפתוחות נתפסות ככוח מעין מקשה אחת אשר לא ניתן להפרידה.

אורט מאיר קריית גת

שמות התלמידים: ליאור מולה

שם היצירה: עליזה לנדאו

המסר: עליזה לנדאו היא שורדת שואה אותה פגשנו במהלך הפרויקט. עליזה סיפרה לנו על כל הדברים שעברה כילדה ממש קטנה וזה היה ממש מעניין ובלתי נתפס. לאורך הסיפור חזר הרבה היער בו התחבאה. וגם מתוך יער שחור ואפל והחיים הקשים אותם עברה היא הצליחה לקיים דור המשך וזה החלק הירוק. אנחנו כאן עכשיו חיים ושמחים אבל אסור לנו לשכוח את מה שהיה

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט

שמות התלמידים: גיא בר און אורט עירוני ד מודיעין

אורט עירוני ד' מודיעין

שמות התלמידים: עדן רז

שם היצירה: "לחם מגואל בדם"

המסר: הכרזה מבוססת על סיפורה של רחל פוגל, ילידת טרנסילבניה אשר סיפרה איך הנאצים גרמו לאובדן צלם אנוש והפכו את האסירים לחיות מורעבות, שמוכנות לעשות הכל תמורת עוד פירור מזון. היא הסבירה כי אף פעם לא הייתה אוכלת את כל המנה שלה, לא משנה כמה רעבה הייתה, אלא שמרה ממנה לעת צרה. כך הצליחה לשרוד את מחנה עבודה ב"ליפשטט", את מחנה ההשמדה "אשוויץ" ואת צעדת המוות, אשר הגיעה אליה אם כמות של כיכר לחם שלמה. בספר שכתבה סיפרה כי הקאפו במחנה העבודה ב"ליפשטט" אמרה לה: "את תמותי עם שקית של לחם ביד". בכרזה מצוירת יד חלשה ומדממת אשר אוחזת בחולשה בשקית של לחם עבש המגואל בדם. רציתי להציג בכרזה את הקושי, הרעב ואת אובדן הצלם האנושי אשר חוו, ורציתי להמחיש את ההיאחזות במזון ושמירה על האנשיות

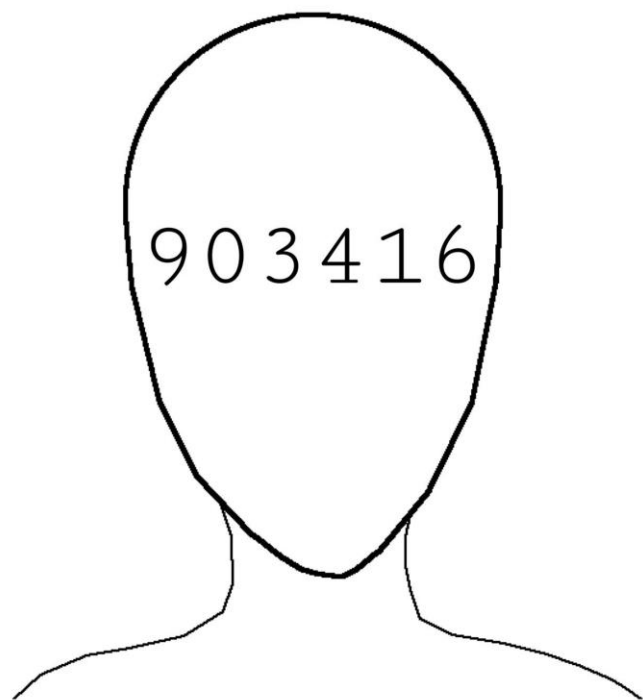
אורט עירוני ד' מודיעין

שמות התלמידים: גבי שרל ונועה סגל

שם היצירה: "לחזור ולחיות"

המסר: בכרזה יש את משה ופרידה כ"ץ שהצטלמו עם הדגל שהכינו במחנה העקורים ווצלאר (Wetzlar). הדגל סימל להם תקווה ואופטמיות להגיע ארצה ותקווה שתקום מדינה משה ופרידה החליטו למסור את הדגל ליד ושם מתוך רצון לשמר לדורות את הדגל האהוב הנושא את סיפורם וסיפור עמנו משה נולד ב1926 בפולין פרידה נולדה ב1932 בפולין קראנו עליהם ביד ושם התעיינו בסיפור שלהם.

איש אינו אדם, הינו
מספר

אורט עירוני ד' מודיעין

שמות התלמידים: שלי הנדרי, אדוה מנצור ונגה נוראל

שם היצירה: "איש אינו אדם הינו מספר"

המסר: בשואה הנאצים סימנו את היהודים בעזרת מספר לא קראו להם בשם אלא במספר פשוט, מספר כפי שסופרים חפצים ולא אנשים זה מסמל את היחס המזעזע אליו התייחסו הנצאים ליהודים בעזרת מספרים ולא הסתכלו עליהם כבני אדם אנושיים אלא כמספרים הכרזה מראה את האכזריות שקראו ליהודים בעזרת מספר.

© dak

Alexander, Idel
1923

Skim, Malka
1926

Alter, Mosek
1919

Asz, Chaim
1913

אורט עירוני ד' מודיעין

שמות התלמידים: עמית חזז, אביב טובי

שם היצירה: "לכל אי שיש שורש"

המסר: הכרזה מציגה את ההמשכיות של השואה. מתחת לאדמה יש שורשים שכל שורש מציג ניצול שואה וכולם ביחד מביאים לצמיחה של העץ שמבטא את ההמשכיות ואת המדינה ואת "הסוף הטוב". לכל ניצול יש שורשים והמשכיות. אמנם היה הפתרון הסופי אך החיים איכשהו המשיכו בזכות דור ההמשך

אל תשליכיני לעת זיקנה

אורט ערד

שמות התלמידים: חן טואב, הדס רוטמן, רונילי דן גורי, אדם אדרעי, שי מדלסי, ולדה שפרגה, היליי סומך, ולד סלזנוב, נועם לוי, דויד קובשינוב, לאון צרנישוב עידן גיספן, פאני עמיאל טל קוצנוב, רודריגז לירון מנחה יפתח אלרן.

שם היצירה: מחוברים לניצולים

המסר: בכרזה רואים ידיים של תלמיד משליך לפח את הזיכרון. חייבים לשמר את החיבור בין הדור הצעיר לניצולי השואה. לא ניתן לזה לקרות.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט רחובות

שמות התלמידים: אגם אלקבץ

שם היצירה: חלום שמתנפץ

המסר: חלום של ילד שחלם בשואה. מסמל תקווה ילדות וחלום. הילד ממוקם במרכז, כאשר מימין יש את המציאות של המלחמה ומה שהיה, ומשמאל יש את העתיד החלומי של הילד. השיר "חלום", שנכתב על ידי אברמק קופלוביץ נער בן 14 מגטו לודז' המבטא את חלומותיו כשהיה גדול אברמק נספה באושוויץ.

ההשפעה לכרזה שלי הוא הירונימוס בוש, שבציוריו חילק לשלוש את התמונות ובכל אחת היה מקום אחר, זמן אחר.

אורט רחובות

שמות התלמידים: אדנה גטה

שם היצירה: איפה ה'?

המסר: איך ה' נתן לכזה דבר לקרות? אחרי ששמעתי את איש העדות יוסף שהגיע לבית הספר, הסיפור שלו מאוד נגע לליבי, ואני זוכרת ששאלתי אותו איפה היה ה', והוא כל כך היה נסער, וזה נחרט לי. רציתי להראות כמה שזה כאב, ולשאול את השאלה הגדולה הזו על הרקע של הזכרונות משם.

התמונות הן מתוך מאגר התצלומים של אתר יד ושם.

אורט רחובות

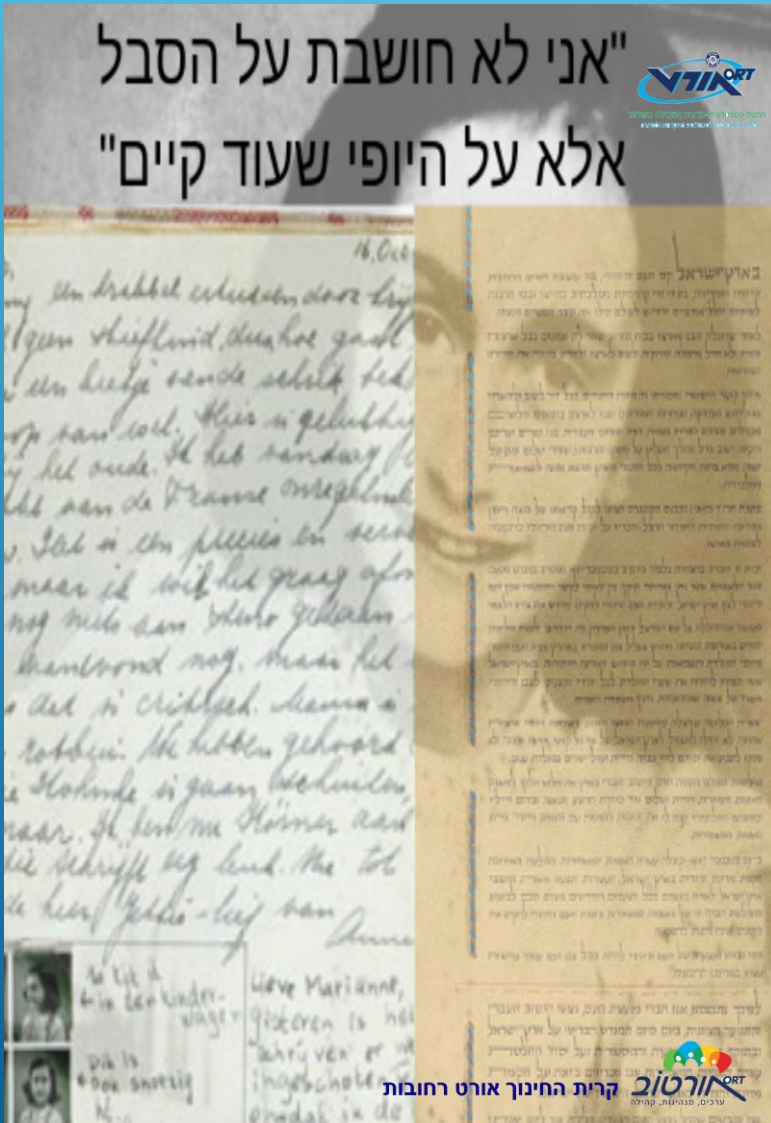
שמות התלמידים: אוראל אוחיון זגורי

שם היצירה: סוזן ספאק גיבורה

המסר: בכרזה רואים את התמונה של הגברת סוזן ספאק, מחסידות אומות העולם, אישה שהצילה יותר מששים ילדים, בכרזה, רציתי להציג אותה כגיבורה הנראית בשער של כתבה מגזינית, של עיתון ילדים מזמן עבר. כדי שיכירו אותה ומעשיה יופצו לכולם.

<https://www.yadvashem.org/yv/he/exhibitions/righteous-women/spaak.asp>

יש גיבורות שעשו דברים מופלאים והצילו ילדים, זה נגע בי מאוד, ורציתי להעביר מסר שבו על גבי מגזינים ועיתונים חשוב להציג גבורה, ובעיקר נשים גיבורות.

אורט רחובות

שמות התלמידים: אושר חסון

שם היצירה: "אני חושבת על היופי שעוד קיים"

המסר: בכרזה רואים שם את אנה פרנק משתקפת בתוך היומן שלה בתקופת השואה, לצד מגילת העצמאות של מדינת ישראל, ולמעלה הטקסט **"אני לא חושבת על הסבל, אלא על היופי שעוד קיים"**. וההמשך שלו הוא "כמה נפלא שאף אחד לא צריך רגע אחד לפני שהוא מתחיל לשפר את העולם." שזה משפט מיתוך היומן שלה. זה מדהים בעיני שנוערה כותבת דבר כל כך יפה. והיה חשוב לי להציג את מגילת העצמאות שלמעשה מתחברת עם מדינת ישראל היא היופי הזה שנוצר אחרי משהו שהיה ממש קשה לעם היהודי. חשוב להציג את העוצמה שיש במילים וכמה שהן הופכות לתיעוד משמעותי וחזק בהקשרים שונים.

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

אורט רחובות

שמות התלמידים: אילי פיאצה

שם היצירה: הנער מאושוויץ

המסר: בכרזה רואים נער בדרכו לאושוויץ, צילום ממאי

1944, <https://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5741676,00.html>

התמונה ממוקמת מעל תמונה נוספת שהיא של אדם מבוגר עם מספר על ידו, וזו תמונה מייצגת של הקעקוע קעקעו את היהודים באושוויץ. והיה לי חשוב להציג תמונה של נער שלא מוזכר שמו, אבל יש לו פנים, ולצערי למי שנכנס לאושוויץ היה מספר. כך שהחלטתי לתת לנער הזה מקום ותמונה של כבוד, שיזכרו אותו.

לכל אדם יש שם, ולכל אדם יש זכרון, אני רוצה שתזכרו את הנער הזה, שלא מוזכר שמו. כמו הרבה אנשים שיתכן שעוד לא ידוע מי הם עד היום.

140603

זיכרון מבעד לעדשה – זיכרון מקוון

לעולם לא יושם בפניך
מכשול שלא תוכל
להתגבר עלו

אורט רחובות

שמות התלמידים: אליעד צעירי

שם היצירה: טוטפות של תקווה

המסר: בכרזה משמאל למטה רואים אדם מבוגר בשואה שמניח תפילין, ועטוף בהם, בעוד מסביב חיילים נאצים לועגים לו, וימין למעלה רואים חייל ישראלי יהודי שמניח תפילין ומתפלל, מצד שמאל למעלה יש טקסט שכתוב בו שלעולם לא יוצב לפניך מכשול שלא תוכל להתגבר עליו. אני מאמין שעם ישראל חזק ושהיונה של השלום, מובילה אותנו לאמונה. וגם אם לועגים לנו כמו בתמונה למטה, וגם אם קשה, עדיין צריך להאמין, ולהתעטף באמונה. עוצמה גדולה באמונה, ותקווה לעבור כל מכשול בהצלחה.

אורט רחובות

שמות התלמידים: אלעד ברכה

שם היצירה: חייל מציל

המסר: בכרזה רואים יש חייל ורופא איטלקי בשם גאטי ארתורו שהציל יהודים בזמן המלחמה הוא עומד בתמונה עם אנשים שהציל, על גבי הכרזה יש את סמל השלמות של הין ויאנג, וכתוב הטקסט "עזרה לנפגע ולחלש, הנה מה שמבדיל את האדם מן החיה." ~ אוגו פראט. משפט שמאוד התחבר לי לגבורה של גאטי ארתורו, שריפא והציל את המשפחה היהודית. אין דבר שלם יותר מלעזור לאדם אחר, ואפילו זה ממש מדהים לעשות את זה שאנחנו במצב של סכנה בעיני. גאטי ארתורו הוא חסיד אומות העולם

https://righteous.yadvashem.org/?searchType=righteous_only&language=en&itemId=4014961&ind=15

המסר של הכרזה הוא להראות שהבחירה לעזור היא מעלה את האדם למצב של שלמות, ואפילו בתוך כל החושך הגדול שהיה בזמן הזה, יש נקודות של אור.

4 "עזרה לנפגע ולחלש, הנה מה שמבדיל את האדם מן החיה."

אורט רחובות

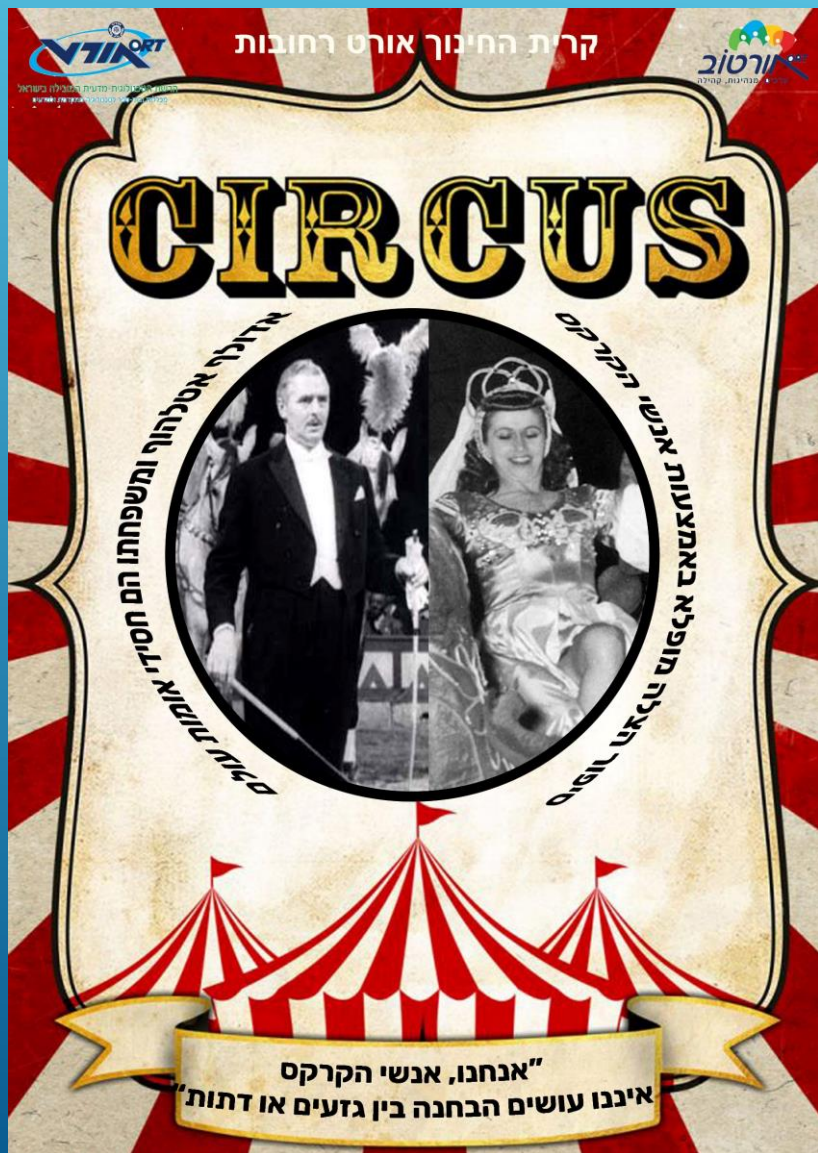
שמות התלמידים: חגי מלכה

שם היצירה: סגירת מעגל

המסר: בכרזה רואים חיילים ישראלים חזקים, מדוגמים, עם נשקים ועוצמה, מביטים קדימה, מעל התמונה של החיילים הנאצים שרואים את הגב שלהם, ובין לבין את הדגל של ישראל. עם המשפט ה"קם להורגך השכם להורגו" רציתי להראות את העוצמה שלנו כעם יהודי בארץ ישראל, שאנחנו עם כוח ועוצמה ומתגברים על הכל.

יש לנו כבוד גדול להיות עם יהודי בארץ ישראל, בקרוב נתגייס לצבא וחשוב לי להראות כמה שזה משמעותי להיות חיילים בארץ שלנו. וכמה שיש לנו זכות להגן על עצמנו ולשמור עלינו. וזו סגירת מעגל גדולה לעם ישראל.

אורט רחובות

שמות התלמידים: יוגב מהצרי

שם היצירה: הגבורה של הקרקס

המסר: הכרזה היא מחווה למשפחת אלטהוף שהצילה משפחה של יהודים שרדפו אחריה הנאצים, הם צרפו אותם להיות חלק מהקרקס. בכרזה רציתי להדגים כרזה של קרקס, ולמקם את הזוג אלטהוף במרכז, ואת המשפט שאמר אדולף אטלהוף בנוגע לאיך שהוא מרגיש כלפי בני אדם ברוח הקרקס, ממש כמו האופן שבו הם מופיעים לכל קהל שהוא בכל מקום: "אנחנו אנשי הקרקס איננו עושים הבחנה בין גזעים ודתות".

<https://www.yadvashem.org/he/righteous/stories/althoff.html>

הקרקס הוא מקום מבטחים, לכל אדם, לחלומות, לשונות, לקסמים, לבעלי חיים, ובמקרה הזה של משפחת אטלהוף, הוא מקום של גיבורים.

אורט רחובות

שמות התלמידים: ים שליו

שם היצירה: להיות עם חופשי בארצנו
המסר: בכרזה יש ברקע קבוצה של נערים ונערות בגטאות, צפופים ומכונסים זה לצד זה. התמונה מציגה את הנוער והילדים שהיו אז בגטו, ומעל התמונה בשקיפות יש תמונה של שמיים וציפור, מה שאני רוצה להציג כחופש. הנושא של הגטאות הוא מאוד משמעותי בעיני, ובעיקר היחס המשפיל כלפי היהודים בגטו. במהלך השואה נגזלו מיהודים בתיהם והם אולצו לחיות בתנאים נוראיים ובמחסור במזון. עם זאת, רבים מהם סיכנו את חייהם כדי לעזור לזולת והמשיכו לקיים מסורות דתיות, פעולות תרבות וחינוך לילדים. זה מתחבר לי להיום שהיום בארץ שלנו אנחנו חופשיים, ויכולים להיות מי שאנחנו.

לעולם לא יקחו לנו את החופש, הנושא של הגטו הוא נושא כאוב ובעיני לכלוא אנשים זה מעשה נבזה, ורציתי להראות כמה שהחופש להיות מי שאתה הוא דבר בסיסי.

אורט רחובות

שמות התלמידים: ליעד גיטלמן

שם היצירה: "הדואג לדורות מחנך אנשים"
המסר: בכרזה רואים את המחנך הדגול שעד הרגע האחרון דאג לילדים וחסה עליהם, יאנוש קורצ'אק, בכרזה הוא מביט בנו על הדורות הבאים שנולדו אחרי השואה בארץ ישראל, ודורש מאיתנו בעיניו טובות שנדאג לדורות הבאים, והאנשים מסביבו בכרזה הצבעוניים הם אנחנו האנשים החיים היום וגם עלינו לדאוג לחינוך. כי הוא חשוב למי שיבוא אחרינו.

<https://www.yadvashem.org/he/education/educational-materials/learning-environment/janusz-korczak/korczack-values.html>

יאנוש קורצ'ק מלמד אותנו, שגם בזמנים אפלים החינוך הוא מעל הכל, אנחנו אנשי העתיד ואנחנו צריכים לדאוג לעתיד גם אם לא נהיה בו.

אורט רחובות

שמות התלמידים: לירון שרעבי

שם היצירה: קונפורמיות

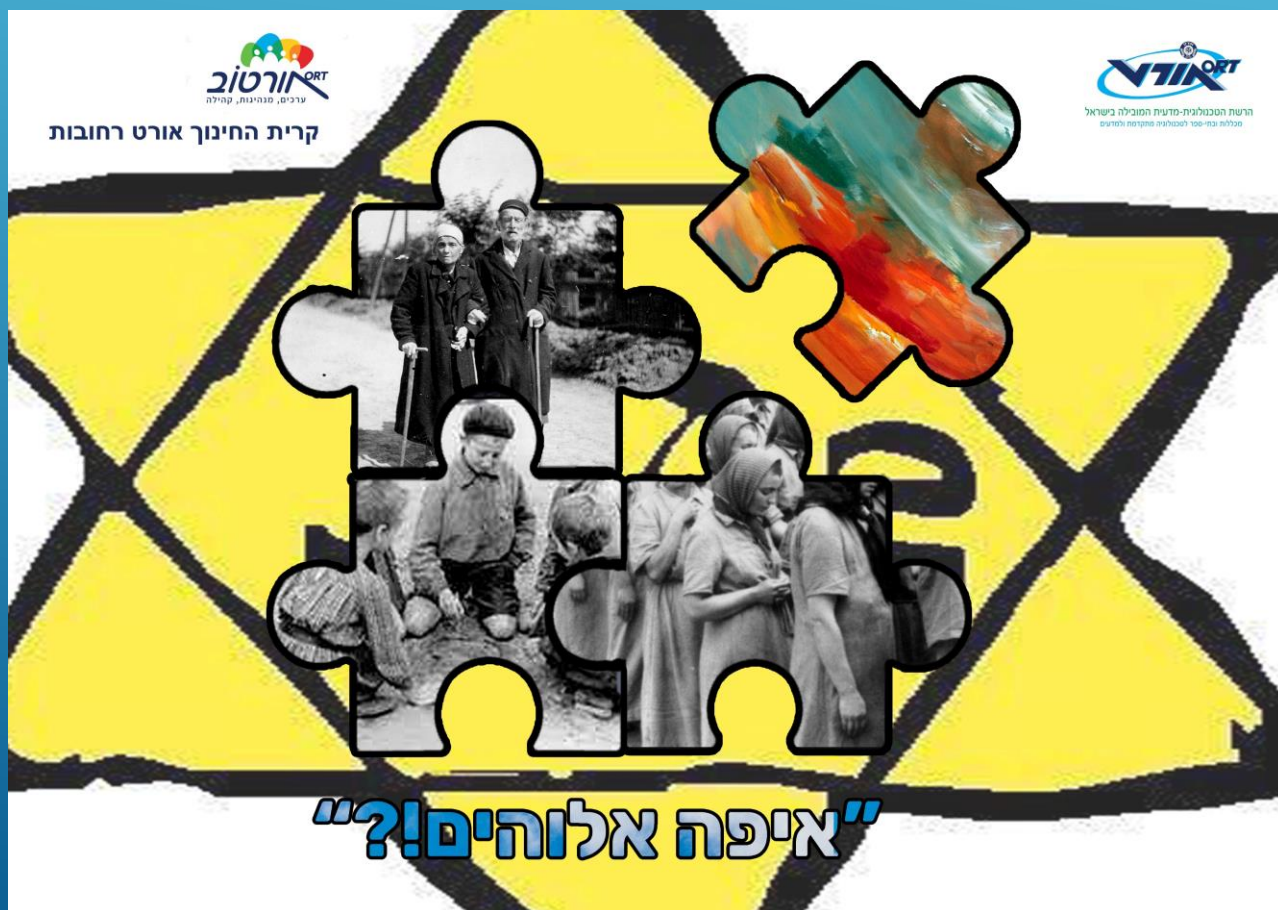
המסר: תמונה של היטלר וכל החיילים (נאצים) נכנסים לתוך הראש שלו עם משפט אחד, ועשרות אלפי חיילים ושישה מיליון יהודים הרוגים. הנושא של הציות וההליכה אחרי מה שאדם אחד אומר הוא נושא שמרתק אותי. איך הייתה לאדם אחד השפעה על כל כך הרבה אנשים? והם ממש הקשיבו לו ועשו דברים נפשעים ואלימים אחרי מה שהוא אמר להם. רציתי להציג בכרזה את הכוח שיש למילים, והכוח היותר מדאיג זה שיש לאנשים שפשוט עושים מה שאומרים להם. בלי לחשוב יותר מידי, בלי לזכור שהם אנשים. היטלר הכניס למוחם של הנאצים את כל המחשבות הזדוניות שלו לעשות ליהודים והם הלכו בדרך שלו.

אורט רחובות

שמות התלמידים: נתנאל מלחוב

שם היצירה: איפה אלוהים?

המסר: בעדות ששמענו מניצול שואה (יוסף ביור) הוא אמר ששאל את עצמו שאלה: "איפה היה אלוהים, איך היה יכול לראות ילדים שרק התחילו את חייהם מתים או נשים בהריון שמביאות חיים לעולם מתות בעודם סוחבות את התינוק בבטן או מבוגרים הסובלים ומתפתלים מכאבים עזים מתים, אז איפה הוא היה איך היה יכול לראות את הזוועות האלו?!"
על חלקי הפאזל מרחף סימן שאלה שהרקע שלו יהיה שמיים שמסמלים את אלוהים.

אורט רחובות

שמות התלמידים: רועי דמתי

שם היצירה: "מכתב פרידה מדיטה"

המסר: <https://www.yadvashem.org/he/podcast/podcast-9.html>

בחרתי בנושא של מכתבי הפרידה כי זה רגש אותי, בשבעה ביולי 1944, שעות ספורות לפני חיסולו הסופי של גטו בנדין ורצח כל היהודים האסורים בו, כתבו שרה ויחיאל גרליץ מכתב פרידה לביתם דיטה בת השש. דיטה נמסרה למשפחה פולניה שנה קודם לכן ובמכתב זה כתבו אליה הוריה את שחשבו שהם דבריהם האחרונים. "בכרזה שלי רציתי להראות את דיתה כפי שאני רואה אותה, שאולי יזכרו אותה גם בתמונה. והוספתי את המלל, על פניה של הילדה שמתי מסך משום שאני הרגשתי את המסך שמפריד בינה לבין משפחתה, את התמונה מצאתי במאגר תמונות של לוחמי הגטאות, והתחברתי אל התמונה הזו מאוד .

מכתב פרידה אל ילדה יש לו המון משמעות שהמילים מצורפות לתמונה, בחרתי להציב את המילים ליד הפה שלה שכאילו נוכל לשמוע אותה קוראת אותם. להיפרד ממנה יפה.

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: אביב זרד ואדם זלצר

שם היצירה: "הבדולח האבוד"

המסר: ספרים שרכשה הרטה רזנברג עבור בתה הפעוטה רות ערב עזיבתן את גרמניה בעקבות אירועי ליל הבדולח. קרל והרטה רזנברג מהעיר קלן שבגרמניה נעצרו בשנת 1936 בשל היותם פעילים קומוניסטים ונשלחו למאסר. הרטה, שהייתה בהריון בעת מעצרה, ילדה בכלא את בתה רות. חודשים ספורים לאחר מכן שוחררו האם והבת. קרל נותר במאסר ולבסוף נשלח לאושוויץ ונרצח.

בשנת 1939, לאחר אירועי ליל הבדולח, החליטה הרטה לעזוב את גרמניה עם בתה הפעוטה. לקראת יציאתן לאנגליה רכשה ספרי ילדים בגרמנית. כך, קיוותה, תזכור בתה רות את השפה הגרמנית. ספרי הילדים שנתרמו לאוסף החפצים ליוו את רות בשנות ילדותה.

חפצים אלו נתרמו על ידי רות פלוס לאוסף החפצים באגף המוזיאונים של יד ושם. בכרזה יש ספרים נופלים שעולים באש, הספרים שעולים באש מסמלים את ליל הבדולח והכריחה של הספרים הם על פי ספרים שהרטה רזנברג מראה בתמונות. בכרזה יש ספרים נופלים שעולים באש, הספרים שעולים באש מסמלים את ליל הבדולח והכריחה של הספרים הם על פי ספרים שהרטה רזנברג מראה בתמונות.

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: איב קריסטל, ליה פרץ ונוי שקדי

שם היצירה: המנדולינה של לאון

המסר: בכרזה הצגנו את המנדולינה שניתנה ללאון רחן כשהיה קטן ועברה איתו דרך ארוכה במהלך השואה במחנות העבודה וכשעלה לארץ המשיך לנגן בה כל חייו, בכרזה ניסינו להראות ולהדגים איך דבר כל כך קטן יכול להציל נפש וחיים וכמה דבר שנראה לנו כל כך מיותר הוא בעצם כל כך משמעותי בשביל מישהו אחר.

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: רום חייט, מאיה עמיר, אייל דרור.

שם היצירה: מחשבותיי הן בנות חורין
המסר: מז"ל זה משחק מילים של המילה מזל והמילה ז"ל.

לורה בנדר נולדה בברלין בשנת 1924. חודשיים לאחר שהוריה נלקחו למחנה, גם היא נלקחה למחנה עבודה ושם הכירה את חברתה לורה צוקרברג, ואז גורשה לאושוויץ, לאחר חמישה ימים באושוויץ הועברה לבית חרושת וקועקע על ידה מספר, שם הכינה צמיד מחוליות עשויות חוטי אלומיניום, הצמידה אליו את הדסקית עם מספר האסיר שקיבלה במחנה ואף הוסיפה תליון עליו חרטה את מספר האסיר שקיבלה במחנה ווכט. לצמיד צירפה תליון בצורת עלי תלתן, סימן למזל.

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: אמלי בוחניק, נמרוד ברוורמן

שם היצירה: משחק שחמט בו שיחקו בני נוער בגטו מוגליב
שבטרנסניסטריה

המסר: גם בזמנים הקשים תמיד אפשר למצוא זמן למשחק, המוח מתפנה מהרוע והלב תמיד ימשיך להתרגש ולאהוב.

מתנה שקיבלה חיה סטקולצ'יק מהנער ליאוני גולדשטיין עם שחרורם מגטו מוגליב בטרנסניסטריה.

קרית החינוך
יד ושם
יובלי אריאל

אורט ORT
ערכים, מנהיגות, קהילה

ביום שלג בשנת 1934 עבר הרב שמואל שפיגל, תושב ברלין, בחצר בה היו ערמת אפר ושרידים חרוכים של ספרי קודש יהודיים שנשרפו על ידי נאצים והיו מושלכים בשלג.

בקצה הערמה המפויחת הבחין הרב שפיגל בהגדה של פסח. שוליה היו חרוכים אך נראה היה שהספר עצמו לא נשרף הודות למי השלג שנספגו בו. הרב שפיגל לקח את ההגדה לביתו, ייבש אותה וצירף אליה פתק בכתב יד.

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: יהונתן לנציאנו

שם היצירה: הגדה של פסח

זיכרון מבעד לעדשה –

ארמנד (ניני) דנקנר, יליד 1926,
צ'רנוביץ, בוקובינה, גורש במהלך
המלחמה לשטחי טרנסניסטריה עם
משפחתו ונשלח לעבודות כפייה
בסלילת כבישים.
בטרנסניסטריה הכין לאמו רוזיקה
מתנה ליום הולדתה:
מכונית פולקסוואגן מגולפת מעץ. על
חלקה התחתון של מכונית העץ הקטנה
כתב הקדשה:

"לאמי ליום הולדתך 24/7/1943"

בתנאי המחיה הקשים, כך סיפר, חלם
על שלושה דברים: ארוחה גדולה,
מגפיים ומכונית.

בשנת 1947 עלה ארמנד לארץ ישראל
עם אמו ובני משפחתו ששרדו.

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: דניאל גינזבורג

שם היצירה: לאמי ליום הולדתך

המסר: בתנאי המחיה הקשים, סיפר ארמנד (ניני) דנקנר,
יליד 1926, חלם על שלושה דברים – ארוחה גדולה, מגפיים
ומכונית.
בשנת 1947 עלה ארמנד לישראל עם אמו ובני משפחתו
ששרדו.

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: דיאנה פולק

שם היצירה: בתקופת השואה המוות היה נורמה והחיים היו נס.

המסר: גם במסתור חשוב להמשיך לשחק.

אורט יובלי אריאל

שמות התלמידים: עוז טל

שם היצירה: דגל ישראל

המסר: דגל ישראל שהונף ע"י אלעזר שפיגל – שפריר
בעת שנודע על תוצאות ההצבעה באו"ם בכ"ט בנובמבר 1947
על הדגל פניהם של מי שלא זכו להניף אותו.

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: יהב בק, מאיה רוח'נסקי, עינב בן אליהו.

שם היצירה: אופניי התקווה

המסר: בחרנו באופניים בהם נסעה מרי-רוח ז'נסט בין כפרים בצרפת בשביל להפיץ קריאה להצלת יהודים ולהסתרתם. בשנת 1985, לאחר קבלת עדויות רבות על פועלה, העניק יד ושם למרי-רוח ז'נסט את התואר חסידת אומות העולם וכעבור שנה, בביקור ביד ושם, נטעה עץ בשדרת חסידי אומות העולם. ההגמון תיאס שעזר לה, זכה בתואר כמה שנים קודם לכן, בשנת 1969.

מאז תום המלחמה שמרה ז'נסט מכל משמר על האופניים לזכר הימים הרי הגורל שהם שימשו להפצת המסר. בעת האחרונה, בגיל שמונים ותשע, היא ביקשה להעביר את האופניים ההיסטוריים ליד ושם למשמרת נצח.

לא משנה מה המגדר, מהי הדת, הגזע והמין כולנו צריכים לעזור אחד לשני ובמקרה שקורה משהו לנסות לעזור אחד לשני.

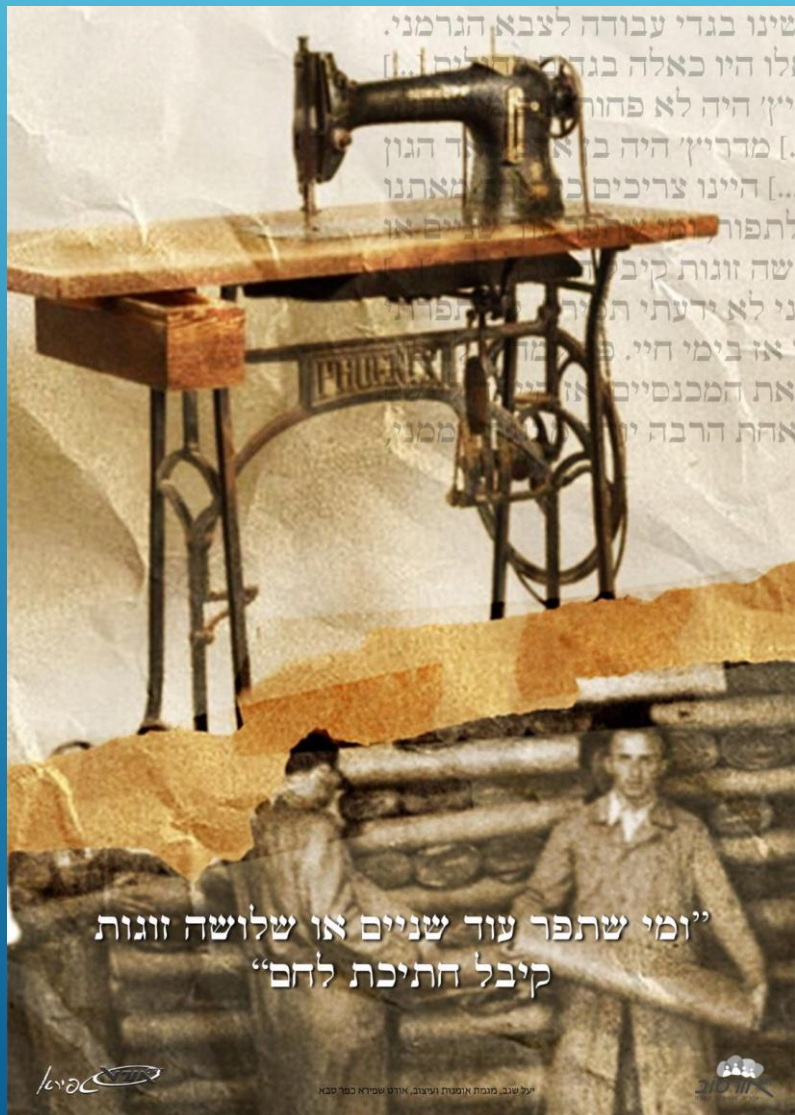
את תהיי
העדה
האחרונה
לי לדות
נוראה.

לא תהיי שם לבד...

אורט
אלעד אסיר ואיל חנן
גומת אומנות והיצוג, אורט שפירא כפר סבא

אורט
אורט שפירא כפר סבא

המסר: בכרזה, הבובה ג'רטה עם ציטוט של אווה מודבל האומר לה שאין לה כבר ממה לדאוג ושהיא לא תהיה לבד אף פעם. ג'רטה היא בובה של ניצולת השואה אווה מודבל שנולדה בשנת 1936 בטרנסילבניה אשר ליוותה אותה בכל הדרך. אווה מסרה את הבובה למוזיאון "יד ושם" ברמת גן כדי שתמיד יהיה לה אנשים שיראו אותה וכדי שהיא לעולם לא תרגיש לבד.

אורט שפירא כפר סבא

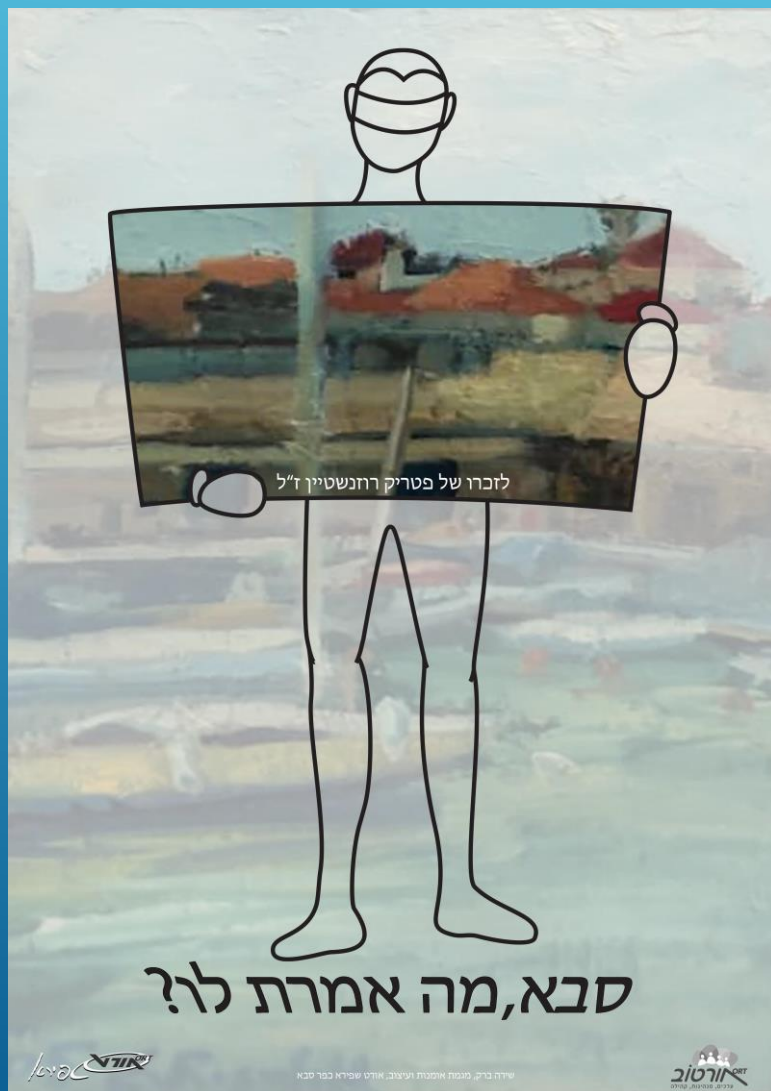
שמות התלמידים: יעל שגב, אורי ריכטר

שם היצירה: הסיפור מאחורי מכונת התפירה במפעל הטקסטיל
המסר: במרכז הכרזה נמצאת מכונת התפירה. במהלך המלחמה היהודים נשלחו לעבוד במגוון מפעלים וכמו כן גם במפעלי טקסטיל. מדרין' שהיה אחראי על אחד המפעלים פעל על מנת להציל יהודים רבים כולל אלו שכלל לא היו אנשי מקצוע. אדולף גולדשטיין נשלח אל מפעלו של מדרין' ומכונה זו שימשה אותו לאורך עבודתו במפעל.
על הכרזה כתובה עדותה של סילביה ברנד ישראלית מטרנוב אשר עבדה במפעל.

בכרזה כתוב הציטוט "ומי שתפר עוד שניים או שלושה זוגות קיבל חתיכת לחם". בזמן המלחמה לא היה מובן מאליו לקבל תוספת של אוכל ותנאים טובים, מדרין' השתדל לתת לעובדים את התנאים הכי טובים שיכול היה לתת ולעשות הכל על מנת להציל אותם.

מפעלו של מדרין' היה ממקומם בגטו קרקוב ובהמשך במחנה פלאשוב ופעל בין השנים 1941-1944

• בתמונה למטה עובדים במפעלו של חסיד אומות עולם מדרין'
תמיד חשוב לעזור לאחרים!

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: שירה ברק, שון סימינוביץ, גל גלפר

שם היצירה: סבא מה אמרת לו?

המסר: הכרזה מתארת מצב בו ילד הלך עם אימו לקחת את הדברים שנשארו בחנות שלהם בפולין, בניהם כסף והתמונה המצוינת בכרזה, לאחר שיצאו הם נתפסו על ידי קצין נאצי שעמד להרוג אותם אבל הילד גרם לנאצי לשחרר אותם רק על ידי משפט אחד שהוא אמר לו. עד היום לא יודעים מה המשפט היה. למילים יש חשיבות ויכולים להציל חיים.

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: מעיין ברנר בלאיש

שם היצירה: החיים הם לא רולטה רוסית

המסר: בחרתי לצייר סיטואציה, שמבוססת על סיפור אישי (אירוע הלקוח ממקרה אמיתי השייך להיסטוריה המשפחתית שלי). המשפט של הכרזה "החיים הם לא רולטה רוסית" מתאר את הסיטואציה בה עמד סבה של אמי (יצחק ז"ל) כאשר ברח ממחנה עבודה של הגרמנים ביחד עם אשתו (נטליה ז"ל ובתו הקטנה חנה ז"ל), בתקופת מלחמת העולם השנייה. הם ברחו ליערות שם הנאצים תפסו אותם וכדי לענות אותם ולהפחידם הם הרביצו לסבה של אמי וגרמו לו להיות מושפל מול אשתו ובתו. חלק מההשפלה היה לגרום לו להשתתף במשחק שנקרא "רולטה רוסית". החייל הגרמני הכניס כדור אחד באקדחו, סובב את תוף האקדח כאשר בכל פעם החייל הנאצי לחץ על ההדק כדי לשחרר את הכדור אך אם הכדור הבווד לא היה משתחרר לקנה הייתה נותרת קול הלחיצה הריקה. כך שסבה של אמי לא ידע האם הכדור יפלט לקנה ויהרגו אותו או שיתמזל מזלו והכדור לא יפלט וחיוו ניצלו. אשתו ובתו היו עדות למראה הזועתי ולהתעללות הקשה. כל פעם מחדש החייל היה מסובב את תוף האקדח ולוחץ על ההדק. לבסוף, כשהחייל סיים לספק את יצרו הרע הוא החזיר אותם למחנה. סבה של אמי ניצל. סבה של אמי אשתו ובתו הצליחו להימלט שוב מהמחנה ומשם ברחו ליערות כדי לנסות למצוא את הדרך לעלות לספינה שתיקח אותם לארץ ישראל. בחרתי בשם של הכרזה מאחר ושם המשחק של החייל הנאצי היה "רולטה רוסית" ואני בחרתי להוסיף את המילים "החיים הם לא " כדי להמחיש, שלאף אדם אין זכות "לשחק" עם חייו של אדם אחר ובמיוחד לא להחליט על גורלו או על זכות לקיומו.

החיים הם לא רולטה רוסית

אורט שפירא כפר סבא

שמות התלמידים: אלה פסקה, ליאב וקנין

שם היצירה: מחבט הטניס של דוקטור שמעון שמרוק, רופא מוורשה שאהב לשחק טניס בשעות הפנאי
המסר: למרות התקופה הקשה שעברה על דוקטור שמעון שמרוק ורעייתו סופיה, הם לעולם לא שכחו את הספורט בו התאהבו שניהם מגיל קטן.

ונשארה בהם תקווה להמשיך ולשחק. למרות כל הקשיים ולמרות התקופות הקשות,

לעולם לא צריך לוותר על הדברים שאנחנו אוהבים לעשות בחיים שלנו. דוקטור שמעון שמרוק ורעייתו סופיה, ד"ר לפיזיקה, אהבו לשחק טניס בשעות הפנאי! לאחר פרוץ המלחמה, בזכות טיפול רפואי שהעניק ד"ר שמורק לאשת קצין פולני, הוא קיבל באופן חריג אישור יציאה מפולין לטרייסט שבאיטליה. המשפחה עזבה את פולין והגיעה מאיטליה לארץ ישראל במאי 1940. בין החפצים שלקחו עמם מהבית היה מחבט הטניס.

